

IZMENE I DOPUNE, ISPRAVKE, TUMAČENJA I OBJAŠNJENJA

* U ovu rubriku unosi se broj strane, člana i tačke ovog uputstva na koje se izmena, dopuna, ispravka, tumačenje odnosno objašnjenje odnosi. Redni broj tumačenja ili objašnjenja unosi se u tekst Uputstva, i to pored odredbe na koju se odnosi.

Na osnovu člana 133. Samoupravnog sporazuma o udruživanju u Zajednicu jugoslovenskih železnica (»Sl. glasnik ZJŽ« br. 2/81 i 3/83) i člana 3. tačka 8. Saobraćajnog pravilnika (»Sl. glasnik ZJŽ« br. 8/81 i 6/83), a u skladu sa članom 4. Zakona o osnovama bezbednosti u železničkom saobraćaju (»Sl. list SFRJ« br. 62/77), Poslovodni odbor Zajednice jugoslovenskih železnica donosi

U P U T S T V O

za kontrolu izvršenja reda vožnje i primene
saobraćajno-tehničkih propisa (Uputstvo 43)

Opšte odredbe

Član 1.

1. Ovim uputstvom se uređuju način kontrole izvršenja reda vožnje i primene saobraćajno-tehničkih propisa, zatim ispostavljanje saobraćajnih primedbi i vođenje postupka po njima.
  2. Kontrola izvršenja reda vožnje i primene saobraćajno-tehničkih propisa, u skladu sa ovim uputstvom, vrši se preko propratnih isprava voza (putnog lista, pomoćnih obrazaca i priloga), stvarnih grafikona, vozografskih i brzinomernih traka.
  3. Kontrolom se obuhvata rad svih organizacionih jedinica koje učestvuju u regulisanju saobraćaja vozova, kao i organizacionih jedinica za održavanje šinskih vozila, stabilnih signalno-sigurnosnih, telekomunikacionih i drugih postrojenja koja neposredno ili posredno utiču na uredno, bezbedno i ekonomično izvršenje reda vožnje.

4

5

4. Kontrola izvršenja reda vožnje i primena saobraćajno-tehničkih propisa vrši se i objedinjenje u okviru železničke transportne organizacije, prema organizacionom ustrojstvu.

Kontrolu izvršenja reda vožnje putem propratnih isprava vrše kontrolori izvršenja reda vožnje (u daljem tekstu: kontrolori).

5. Za postupke koji nisu obuhvaćeni ovim uputstvom važe odredbe odgovarajućih pravilnika i uputstava.

Dokumentacija za kontrolu izvršenja reda vožnje

Član 2.

1. Kontrole izvršenja reda vožnje vrše se pregledom:
  - propratnih isprava voza (putnog lista, priloga i pomoćnih obrazaca);
  - stvarnih grafikona kretanja vozova;
  - vozografskih traka;
  - izveštaja sa brzinomernih traka.

2. Radi pravilne i efikasne kontrole dokumenata iz tačke 1. ovog člana kontrolori moraju biti snabdeveni:

- a) zbirkom svih pravilnika i uputstava za saobraćajne poslove i poslove drugih delatnosti koji utiču na izvršenje reda vožnje;
- b) skicama kolosečnih postrojenja svih stanica, sa označenim korisnim dužinama koloseka i skicama rejonu koje kontrolišu;
- c) turnusima lokomotiva i osoblja, kao i normiranim vremenom zadržavanja lokomotiva u matičnim jedinicama;
- d) sredenom zbirkom svih važećih naređenja, objašnjenja i tumačenja, kao i lokalnim uputstvima;
- e) saobraćajno-transportnim uputstvima uz red vožnje ŽTO i ZJŽ, kao i potrebnim knjižicama reda vožnje;
- f) izveštajima o uvođenju i prestanku laganih vožnji, posebnim prevozima, zatvorima pruga i koloseka;
- g) drugim izveštajima od interesa za uredan i bezbedan saobraćaj vozova;
- h) drugim potrebnim i pomoćnim sredstvima, kao što su: karte dozvoljenih opterećenja, ranžirnih rejcima i dr.

Manipulacija sa dokumentima za kontrolu

Član 3.

1. Sve stanice u kojima su vozovi završili vožnju, kao i stanice promene putnih listova zavode sve zaključene putne lištovе za protekla 24 časa u »Spisak poslatih putnih listova« (S-29) i sa jednim primerkom tog spiska dostavljaju svakodnevno, u zasebnom omotu, sa vidnom oznakom »PUTNI LISTOVI«, određenim vozom predviđenim za prevoz pošte po STU, organizacionoj jedinici iz tačke 5. člana 1. ovog uputstva, odnosno organizacionoj jedinici koju ŽTO odredi.

2. Operativne službe dostavljaju stvarne grafikone odnosno vozografske trake (S-28) svakog dana, no najkasnije svakog drugog dana.

Dalji postupak sa vozografskim trakama propisuje ŽTO.

3. Kontrolori prilikom prijema propratnih isprava i vozografskih traka, odnosno stvarnih grafikona, vrše sravnjenje sa spiskom poslatog materijala i uvode ih u »Evidenciju putnih listova«.

4. Ukoliko u pošiljci propratnih isprava neki putni listovi nedostaju, kontrolor odmah raspravlja nedostatak sa odgovarajućom stanicom, a po potrebi ispostavlja saobraćajnu primedbu (S-30).

5. U zagлавje spiska poslatih putnih listova mora se uneti tačno stanje saobraćaja, kao i eventualne promene za period za koji se dostavlja, kako bi se moglo utvrditi da li su prispeti svi putni listovi za protekli period.

6. U slučaju raspuštanja voza ili odvajanja odeljka VII od ostalih delova putnog lista, postupa se na način propisan u članu 28. SU 40, odnosno kako je propisala ŽTO.

7. Prispeli putni listovi posle izvršene kontrole stavljuju se u svrhu i čuvaju godinu dana.

Kontrole propratnih isprava voza

Član 4.

1. Pregledom propratnih isprava voza vrše se sledeće kontrole:

- kontrola putovanja voza,
- kontrola sastava voza po STU i u tehničkom pogledu,

- kontrola pravilne primene saobraćajno-tehničkih propisa,
- kontrola racionalnog korišćenja sredstava i osoblja i
- kontrola pravilnog vođenja propratnih isprava voza.

Prilikom ovih kontrola utvrđuju se i ostale nepravilnosti i nedostaci.

2. Detaljnije analize pojedinih elemenata izvršenja reda vožnje u smislu određaba prethodne tačke vrše se na jedan od načina datih u narednjim članovima.

Kontrola putovanja voza

Član 5.

1. Kontrola putovanja voza vrši se upoređivanjem svih unetih vremenskih podataka u putni list sa redom vožnje iz knjižice reda vožnje. Ovim se utvrđuje da li postoje odstupanja i proverava opravdanost i tačnost navedenih uzroka i razloga.

2. Ako se utvrdi da je nastupilo produženje bavljenja zbog manevrisanja, srađuju se podaci teretnice sa podacima pravdanja u putnom listu i prema mestu kola u vozlu ocenjuje se da li je za obavljeno manevrisanje bilo potrebno ostvareno bavljenje u odnosu na lokalne uslove, saobraćajnu situaciju, kao i na eventualne norme po tehnološkom procesu rada službenog mesta.

3. Kada se radi o prekoračenom bavljenju zbog utovara i istovara denčanima pošiljaka, koje je u putnom listu evidentirano, upoređuje se sa navedenim brojem i težinama koleta, kao i sa brojem kola u kojima je vršena manipulacija i utvrđuje da li je utrošeno vreme adekvatno obimu rada.

4. Provere bavljenja voza zbog sastajanja sa drugim vozovima vrše se na osnovu stvarnog grafikona, knjižice reda vožnje i putnih listova ukrasnog i suprotnog voza, odnosno prethodnog i uzastopnog voza, uzimajući u obzir vrstu i rang voza.

Način provere iz prethodnog stava primenjuje se i kod vozova koji su se zadržavali ispred prostornih i zaštitnih signala kod saobraćaja uzastopnih vozova, kao i kod vozova sa pniključnim prugama.

5. Producena bavljenja zbog čekanja na vezu utvrđuju se na osnovu podataka u putnim listovima i knjižicama redova

vožnje, odnosno STU, za voz koji čeka i za voz na koji se čeka, kao i uvidom u stvarne grafikone.

6. Producena bavljenja u službenim mestima i produžena vremena vožnje na otvorenoj pruzi koja nisu predviđena redom vožnje raspravljaju se na osnovu podataka u putnom listu.

Producena bavljenja voza mogu nastati usled:

- prekoračenja planirane težine voza,
- vanrednih laganih vožnji, odnosno ograničenih brzina,
- nepravilnog ili nedozvoljenog rukovanja vazdušnom kočnicom voza,
- delimične neispravnosti vučnog vozila,
- nepovoljnih vremenskih prilika,
- izuzetnog ulaska, odnosno izlaska voza u skretanje.

Ova produžena vremena se utvrđuju na osnovu podataka iz propratnih isprava voza.

7. Prilikom pregleda putnog lista treba utvrditi i pravilnost korišćenja skraćenih voznih vremena, ako je do njih došlo.

Podatke o brzini vožnje od slučaja do slučaja srađivati putem izveštaja sa stanjem na brzinomernoj traci vučnog vozila.

8. Pravilno iskorišćavanje vučne snage vučnog vozila utvrđuje se na osnovu podataka iz teretnice, koju treba uporediti sa planiranim težinom voza iz reda vožnje.

9. Sva produžena bavljenja nastala zbog vanrednih događaja, nestanka napona, kvara uređaja na putnom prelazu, drugih nepravilnosti ili nepravilnosti ostalih delatnosti treba ustavoviti i proveriti, na osnovu podataka iz propratnih isprava voza.

10. Ukoliko se iz raspoloživih podataka ne može utvrditi stanje, vreme ili neki drugi podatak, tražiće se posebno objašnjenje i tumačenje nejasnog ili nečitljivog podatka.

Kontrola sastava voza

Član 6.

1. Prilikom pregleda propratnih isprava voza utvrđuje se da li je voz sastavljen po principima Saobraćajno-transportskog uputstva uz red vožnje.

Ukoliko postoje odstupanja, proverava se odobrenje i sa-
glasnost kojom je dozvoljeno izvršeno odstupanje od propisa-
nog sastava.

2. Da li je teretni voz sastavljen po odredbama Pravilnika
2 i Uputstva 52 u odnosu na lakša i teža kola, zapaljive i opa-
sne materije, teška vozila i drugo utvrđuje se na osnovu poda-
taka iz teretnice.

Kontrola pravilne primene saobraćajno-tehničkih propisa

Član 7.

Pravilna primena saobraćajno-tehničkih propisa utvrđuje se pregledom propratnih isprava voza, pri čemu se proverava i utvrđuje:

- težina, dužina i broj osovine voza,
- potrebna i stvarna kočna težina voza,
- raspored dejstvujućih kočnica u vozu,
- broj i kočna težina ručnih i pritvrdnih kočnica u vozu,
- pravilna primena odgovarajućeg procenta kočenja i
- uslovi za osiguranje voza od samopokretanja.

Kontrola racionalnog korišćenja voznih sredstava i osoblja

Član 8.

Prilikom kontrolisanja podataka iz propratnih isprava vo-
za posebnu pažnju обратити на ekonomiju saobraćaja, koja se
iskazuje:

- trajanjem uvodnih laganih vožnji,
- praznim trčanjem kola, vučnih vozila i motornih gar-
nitura,
- opravdanošću uvođenja pomoćnih vožnji,
- pravilnom primenom vozopratrtnje i dr.

Utvrđivanje ostalih nepravilnosti

Član 9.

1. Nepravilnosti i nedostaci koji se utvrde pri kontroli
propratnih isprava voza i ostalih dokumenata raspravljaju se
putem saobraćajne primedbe (S-30), s ciljem da se utvrde

tačni uzroci i razlozi za učinjene nepravilnosti i propuste, ka-
ko bi se preduzele mere da se radnici koji su učinili propust
upute na pravilan rad i preuzimanje drugih mera u skladu
sa samoupravnim opštim aktom železničke transportne orga-
nizacije.

2. Kada se ustanovi da neki voz svakodnevno kasni, pot-
rebno je izvršiti analizu uzroka koji dovode do zakašnjavanja,
koji mogu biti veoma različiti.

3. Ukoliko zakašnjenja proizilaze iz nepravilno postavlje-
nog reda vožnje (nerealna vozna vremena, propisana kratka
bavljenja, nepodesan polazak ili dolazak i dr.), obaveštava se
odgovarajuća služba radi otklanjanja uzroka, odnosno boljeg
planiranja za parearni red vožnje.

4. Ako su razlog stalnog kašnjenja voza nedovoljni kapaci-
teti pruga i stanica, saobraćaj voza u vreme najopterećenije
saobraćajne situacije, predužeće se mere za pomeranje trase
u povoljnije vreme, odnosno preispitivanje propusne moći pru-
ge ili preradne moći stanica.

5. O zakašnjenjima nastalim kao uzrok loše isplaniranog
turnusa vučnih vozila ili garnitura obavestiće se služba vuče
radi otklanjanja greške i uskladišvanja turnusa.

6. Kada je razlog stalnih zakašnjenja nedovoljno planirano
vreme za održavanje veza, utvrđice se stvarno potrebno vreme
za održavanje priključaka, pa će se izvršiti korekcija u redu
vožnje.

7. Ukoliko do zakašnjenja dolazi zbog stalne ili učestale
nebrige i nepripremljenosti staničnog, voznog i drugog osoblja,
na to će se ukazati saobraćajnom primedbom, na osnovu za-
beleške u propratnim ispravama voza.

8. Sa ustanovljenim stalnim ili učestalim uzrocima zakaš-
njavanja vozova iz prethodnih tačaka kontrolori, odnosno nji-
hovi rukovodioci su dužni da upoznaju rukovodioca svoje radne
organizacije, a preko njega i rukovodioca radne organizacije
odnosno OOVR u čiju nadležnost spadaju ustanovljena zakaš-
njenja i odstupanja od reda vožnje.

Ovo upoznavanje vrši se posebnom informacijom.

Dužnosti rukovodioca kontrole izvršenja reda vožnje

Član 10.

Rukovodilac određen za koordinaciju rada kontrolora na
kontroli izvršenja reda vožnje i primene saobraćajno-tehničkih

propisa mora svakog dana zajedno sa kontrolorima da izvrši analizu rada i proveri da li su ispostavljene saobraćajne primedbe u skladu sa ovim uputstvom i drugim samoupravnim opštlim aktima kojima se uređuje saobraćaj vozova.

Po potrebi podnose izveštaj nadležnom rukovodiocu, kome prilikom se analizira i utvrđuje da li su preduzeće sve mere radi otklanjanja postojećih nedostataka u izvršenju reda vožnje i koje mere treba još preuzeti.

Pregled propratnih isprava

Član 11.

Pregled propratnih isprava vozova vrši se olovkom u boji. Nepravilnosti za koje se ispostavi saobraćajno primedba se podvlače, uz naznaku broja ispostavljene saobraćajne primedbe.

Po završenom pregledu kontrolor koji je izvršio pregled propratnih isprava voza u gornjem desnom uglu na prvoj strani stavlja svoj potpis sa datumom kontrole, kao dokaz da je pregled izvršen.

Ispostavljanje saobraćajnih primedbi

Član 12.

1. Utvrđene nepravilnosti i nedostaci raspravljaju se »Saobraćajnom primedbom« (S-30, UP-58).

2. Saobraćajnu primedbu potpisuje kontrolor i nadležni rukovodilac ili lice koje je ispostavilo saobraćajnu primedbu.

3. Saobraćajne primedbe koje se odnose isključivo na radnike službe vuče vozova, održavanja šinskih vozila, održavanja pruga, signalno-sigurnosnih i telekomunikacionih, kao i stabilnih postrojenja dostavljaju se zainteresovanim radnicima.

4. Operativnim službama upućuju se samo one saobraćajne primedbe koje terete dispečere za:

- nepravilno organizovanje saobraćaja vozova,
- nepravilna ili pogrešno izdata naređenja,
- zakašnjenja koja su nastala zbog datih dispozicija ili usled zakrčenosti stanica,
- nedostatak vučnih vozila, ako je prouzrokovano pogrešno izdatim naređnjima,

- ukrštavanje praznih kola i režijskih vožnji vučnih vozila,
- neblagovremenu otpremu bruta i dr.

5. Utvrđene nepravilnosti unose se u saobraćajnu primedbu jasno i precizno, tako da sadrže sve elemente koji su potrebni za pravilno i detaljno isleđenje.

6. Prilaganje putnih listova i ostalih priloga uz saobraćajnu primedbu nije dozvoljeno. Izuzetno, saobraćajnoj primedbi, kada je to neophodno za razjašnjenje spornog događaja, može se priložiti prepis ili fotokopija spornog dokumenta.

7. Ispostavljena saobraćajna primedba mora tačno da ukaže na učinjeni propust, s pozivom na odgovarajuće odredbe pravilnika, samoupravnog sporazuma, uputstva i sl. i posledice koje su zbog toga nastale.

8. Kada su u pitanju zakašnjenja vozova kod nepravilnog određivanja sastajanja vozova, tada po mogućству slučaj prikazati grafički.

Grafičkim načinom treba prikazati saobraćajnu situaciju kakva je stvorena i kakva bi trebalo da bude da je pravilno postupljeno. Trase vozova u prvom slučaju crtati punom linijom, a u drugom slučaju isprekidanom.

9. ŽTO-a svojim samoupravnim aktima određuju način ispostavljanja saobraćajne primedbe i dalji postupak s njom.

Obrazac »Saobraćajna primedba«

Član 13.

1. Obrazac »Saobraćajna primedba« (S-30) propisan je Uputstvom o obrascima za saobraćajne poslove i načinu njihovog vođenja (Up. 58).

2. Saobraćajne primedbe koje se odnose isključivo na radnike sopstvene OOOUR ili ŽTO upućuju se neposredno zainteresovanoj OOOUR, odnosno odgovarajućoj službi ŽTO, ukoliko ŽTO nije propisala drugi postupak.

3. Železnička transportna organizacije ili OOOUR koja je primila saobraćajnu primedbu dužna je da je dostavi odmah zainteresovanoj organizacionoj jedinici (službenom mestu).

4. Svaka organizaciona jedinica (službeno mesto), kao i OOOUR dužan je da vodi evidenciju primljenih saobraćajnih primedbi na obrascu S-30a, prema predviđenim kolonama.

5. Po prijemu i zavodenju saobraćajne primedbe vrši se isleđenje pribavljanjem pismenih izjava od odgovornih radnika na koje se primedba odnosi.

6. Rukovodilac jedinice je dužan da proveri istinitost i opravdanost pismene izjave i da dâ svoje mišljenje, naročito u slučajevima kada se greške ponavljaju.

7. Po završenju postupka isleđenja saobraćajna primedba se ustupa nadležnom rukovodiocu radi odlučivanja o eventualnom pokretanju postupka u skladu sa samoupravnim opštим aktom OOUR (ŽTO).

8. Ukoliko se neka nepravilnost odnosi istovremeno na više organizacionih jedinica, raspravljaće se odvojeno, posebnom saobraćajnom primedbom, za svaku jedinicu.

9. Kontrolori izvršenja reda vožnje vode evidenciju izdatisih saobraćajnih primedbi za svaku radnu organizaciju odnosno OOUR posebno. Oni su dužni da po prijemu izveštaja o okončanju saobraćajne primedbe ovu razvedu u svojoj evidenciji.

Okončanje saobraćajnih primedbi

Član 14.

1. Postupak isleđenja po saobraćajnoj primedbi mora se završiti u roku predviđenom ovim uputstvom i izdavalac primedbe mora biti izvešten o načinu njenog okončanja.

2. Postupak po saobraćajnoj primedbi treba završiti na jedan od načina koji su uslovjeni težinom i učestanošću ponavljanje propusta.

3. Ukoliko je propust manjeg obima i značaja, a nastao je sticajeni okolnosti ili je učinjen prvi put, odgovornog radnika treba poučiti i uputiti na pravilan rad.

Ako se propust ponavlja ili je posledica grubog odstupanja od propisa ili je teže prirode, kao posledica nesavesnog rada ili nepoznavanja propisa, mora se pokrenuti postupak za disciplinsku i materijalnu odgovornost radnika u skladu sa samoupravnim opštim aktom ŽTO, odnosno OOUR.

Rokovi rešavanja saobraćajnih primedbi

Član 15.

1. Svaka saobraćajna primedba mora biti ispostavljena odmah po izvršenoj kontroli propratnih isprava, a najkasnije tri dana po prijemu propratnih isprava i grafikona.

Izuzetno se saobraćajna primedba može i kasnije ispostaviti ukoliko se naknadno sazna za neke nepravilnosti ili se isleđivanjem dođe do zaključka da ga treba proširiti i na druga lica i događaje, ali najkasnije u roku od 20 dana od dana učinjene povrede, odnosno utvrđenog prestupa.

2. Čitav proces izleđenja, do pokretanja disciplinskog postupka, ne može biti duži od 30 dana.

3. Kontrola izvršenja reda vožnje ili služba koju odredi ŽTO će jednom mesečno odnosno kvartalno pripremiti izveštaj za organe upravljanja na osnovu nalaza nepravilnosti iz propratnih isprava vozova, kao i o rezultatima postignutim putem saobraćajnih primedbi na uklanjanju utvrđenih nepravilnosti.

4. U izveštaju iz tačke 3. ovog člana treba posebno razgraničiti zakašnjenje vozova po delatnostima na JŽ.

5. Detalje o obliku, količini, vrstama i vremenu izrade izveštaja svaka ŽTO propisuje za svoju teritoriju, u zavisnosti od organizacionog ustrojstva.

ŽTO može da odredi i izradu drugih analiza i za druge periode, zavisno od problema koji se javljaju na njihovim teritorijama.

Završne odredbe

Član 16.

1. Ovo uputstvo stupa na snagu osmog rada od dana objavljinjanja u »Službenom glasniku ZJŽ«, a primenjivaće se po isteku mesec dana od dana objavljinjanja.

2. Sa odredbama ovog uputstva moraju se dokazno upoznati svi zainteresovani radnici koji učestvuju u procesu izvršenja reda vožnje.

3. Danom stupanja na snagu ovog uputstva prestaju da važe odredbe odseka IV Uputstva za izradu, izvršenje i kontrolu izvršenja reda vožnje (Up. 87, GDŽ 2798/59).